

УДК 355.611

В'ячеслав Петрович ГОРОДНОВ,
*доктор військових наук, професор, професор кафедри тактики
Національної академії Національної гвардії України, м. Харків*

Сергій Олександрович ПАВЛЕНКО,
*ад'юнкт докторантури та ад'юнктури Національної академії
Національної гвардії України, м. Харків*

В'ячеслав Володимирович ОВЧАРЕНКО,
*кандидат військових наук, доцент, начальник факультету
Національної академії Національної гвардії України, м. Харків*

ВИБІР ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ПІДРОЗДІЛАМИ І ЧАСТИНАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ

Наведені розрахункові вирази є моделями і показниками оцінки ефективності фінансового забезпечення та виконання службово-бойових завдань частинами і підрозділами Національної гвардії. Вони відповідають відомим вимогам до показників ефективності, а саме відповідають меті і завданням щодо реалізації СБД (є кількісною мірою ступеня впливу фінансового забезпечення на можливості виконання СБЗ), мають ясний фізичний смисл, чутливі до значимих дій при організації СБД (нестача продовольства, обмежена кількість пального, наявність речового майна неналежної якості та інше). Сформовані

© Городнов В. П., Павленко С. О., Овчаренко В. В.

показники ефективності та розрахункові вирази створюють умови для подальшого вирішення проблеми вибору оптимальних шляхів залучення додаткових коштів та визначення напрямів їх першочергового застосування.

Ключові слова: *фінансове забезпечення, показник ефективності фінансового забезпечення, загальний фонд, спеціальний фонд.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Останніми роками фінансування військових формувань, що обороняють країну, проводилось на низькому рівні, про що свідчать висловлювання провідних політиків України.

“Через нестачу фінансування Українська армія дійшла до критичної межі. Я не пам’ятаю за своє життя такого некомпетентного ставлення до армії, як бюджет 2009 року. Ці ж помилки повторює бюджет 2010-го”, – Президент України Віктор Ющенко [1].

“Проект бюджету на 2010 рік ставить обороноздатність держави на рівень, нижчий за критичний. Це бюджет вбивання армії. Це означає, що держава буде поставлена під загрозу. Фінансувати армію у такому обсязі – злочин!”, – голова парламентського комітету з питань національної безпеки та оборони Анатолій Гриценко.

“Соціальна складова, я однозначно скажу, – вона трагічна. Якщо все критично, то соціальна складова у Збройних Силах України – трагічна. Фінансування потреб оборони цього року було скорочено на 2 млрд 135 млн грн” – екс-міністр оборони, народний депутат Олександр Кузьмук.

На фоні тотального дефіциту бюджету країни недофінансування відбувалось і у внутрішніх військах. Кошти виділялись на грошове забезпечення військовослужбовців, продукти харчування для солдатів строкової служби, а про розвиток, оновлення військової техніки, навчання, модернізацію не йшло і мови. У результаті можливості підрозділів ВВ значно знижувались: переслідування злочинців на старій (несправній) техніці, проведення спеціальних операцій без сучасних видів озброєння, раціон харчування в/с видозмінювався (проводились заміни продуктів харчування більш дешевими), що призводило

до зниження калорійності, навчання в/с відбувалось зазвичай на “папері”, а не на практиці і т. д.

Початок антитерористичної операції на сході України висвітлив проблему обмеженого фінансування діяльності частин НГУ, про що свідчать такі факти, як: неповна (близько 60 %) забезпеченість броньжетами особового складу; незадовільний стан речового майна – черевики з високими берцями не витримували встановлений строк експлуатації; часткова забезпеченість сучасними засобами зв'язку та медикаментами тощо. Для того щоб оцінити, наскільки ці та інші факти впливають на виконання СБЗ, необхідні показники ефективності фінансового забезпечення, які повинні бути пов'язані з очікуваною ефективністю виконання СБЗ. Однак на даний момент такі показники у відомій літературі не наведені, що й породжує проблему пошуку зазначених показників. Наявність показників ефективності, що задовольняють відомим чотирьом вимогам [3], може забезпечити попередження відмічених та інших негативних фактів та збереження здоров'я і життя військовослужбовців, задіяних у проведенні АТО.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Ще в роки Великої Вітчизняної війни вийшли перші публікації, що стосуються окремих частин фінансової сфери, присвячені мобілізації грошових коштів на потреби оборони держави [2]. У фінансовій системі України поки немає наукового обґрунтування системі військового фінансового забезпечення. Обмежена кількість наукових фахових публікацій на цю тему обумовлюється неоднозначністю визначення деяких понять [6] та підвищеною складністю проблеми, що розглядається. Ці публікації висвітлюють окремі сфери фінансового забезпечення, але не враховують основні функції Національної гвардії України.

У деяких публікаціях [10, 11, 12] розглядається діяльність тилових підрозділів, аналізується господарська діяльність, але жодним чином не розглядається вплив фінансового забезпечення на кінцевий результат заходу.

Показники ефективності фінансового забезпечення виконання СБЗ підрозділами і частинами Національної гвардії можливо виділи-

ти після аналізу можливостей підрозділів та результату їх діяльності. У роботі [4] проведено аналіз можливостей угруповань НГУ, але не розглянутий вплив фінансового забезпечення на дані можливості, хоча факти сьогодення вказують на те, що обмеженість фінансування впливає на ефективність виконання СБЗ. Тому виникає потреба оцінити, наскільки обмежене фінансування вплине на можливості угруповання НГУ, а для цього необхідні відсутні на даний момент показники ефективності фінансового забезпечення та виконання СБЗ підрозділами та частинами НГУ.

Мета статті є формування показників ефективності фінансового забезпечення та виконання СБЗ частини (підрозділу) НГУ для вчасного прийняття рішення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під час реформування внутрішніх військ висвітлені основні проблемні питання їх життєдіяльності, а саме: відсутність належного бюджетного фінансування розвитку внутрішніх військ, що не дозволяє оновлювати техніку, озброєння та спеціальні засоби, здійснювати заходи щодо якісного та повноцінного тилового забезпечення особового складу; суттєво менший від середньої заробітної плати в регіонах рівень грошового забезпечення особового складу, що не дозволяє не тільки здійснювати поступовий перехід на комплектування військовослужбовцями за контрактом, але й зберегти наявну чисельність зазначеної категорії військовослужбовців; невирішення питання планового забезпечення військовослужбовців житлом, через що за останні роки кількість безквартирних військовослужбовців зросла на 18 % і на сьогодні становить близько 5 000 родин [10].

За 2011 рік з Державного бюджету було призначено грошових коштів від загальної потреби: утримання озброєння (42,3 %), закупівля техніки (19,0 %), забезпечення продовольством (65,5 %), забезпечення речовим майном (9,0 %), забезпечення паливом і мастильними матеріалами (13,1 %), комунальні платежі (56,8 %). Сума коштів забезпечення діяльності внутрішніх військ за 2011 рік становила 26,7 % від загальної потреби [9].

За 2012 рік ситуація суттєво не змінилась. Забезпечення діяльності внутрішніх військ з Державного бюджету становило: утримання

озброєння (0,0 %), закупівля техніки (0,0 %), забезпечення продовольством (90,0 %), забезпечення речовим майном (19,0 %), забезпечення паливом і мастильними матеріалами (100,0 %), комунальні платежі (100,0 %) [10]. Дані показники забезпечення діяльності внутрішніх військ з Державного бюджету суттєво впливають на тилове та технічне забезпечення військ, що призводить до зниження можливостей ВВ.

Забезпечення не в повному обсязі діяльності одного з напрямів забезпечення може призвести до негативних наслідків: отруєння особового складу, різноманітних захворювань, відсутності пального для перевезення особового складу до місця несення служби і т. д., що тягне за собою зниження ефективності виконання службово-бойових завдань.

Можливості виконання завдань за призначенням обмежуються певними ресурсами: наявністю особового складу та його фізичною та моральною спроможністю виконувати завдання, достатньою кількістю справної техніки, наявністю відповідних запасів матеріальних засобів і т. д. Основним ресурсом з цього переліку є наявність особового складу відповідної кваліфікації та забезпечення якісною технікою з необхідною кількістю пального для неї.

У літературі [3] використовується поняття ефективності виконання завдань, що відбивається на кількості нарядів, забезпеченості особового складу, кількості резерву о/с тощо.

Предбачити, яку кількість нарядів буде виділено для виконання СБЗ, неможливо, оскільки неможливо передбачити, коли і в якому обсязі виникне необхідність застосування НГУ в цілому або її підрозділів: для проведення спеціальної операції зі знешкодження озброєних злочинців, для припинення діяльності не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (груп); для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій і т. д.

У той же час ця кількість нарядів жорстко лімітована наявним службово-бойовим часом $Q_{расп}$, який залишається на виконання СБЗ [3] у випадку недостатнього фінансового забезпечення потреб СБЗ та вимушеного залучення особового складу для компенсації цього недо-

ліку. Тому наявний у підрозділі обсяг $Q_{расн}$ (люд.-год) службово-бойового часу особового складу є базою для ефективного виконання СБЗ і може бути оцінений як різниця максимально можливого в підрозділі обсягу служби (Q_{max}) і часу (ΔQ), на який знижується наявний час через недостатнє фінансування:

$$Q_{расн} = Q_{max} - \Delta Q. \quad (1)$$

У цьому випадку загальним показником ефективності фінансового забезпечення виконання завдань СБЗ може бути відношення наявного на виконання завдань СБЗ часу до максимально можливого обсягу служби:

$$q = \frac{Q_{расн}}{Q_{max}} = \frac{Q_{max} - \Delta Q}{Q_{max}} = 1 - \frac{\Delta Q}{Q_{max}}, \quad q \leq 1, \quad (2)$$

де q – загальний показник ефективності фінансового забезпечення виконання завдань СБЗ; $Q_{расн}$ – наявний у підрозділі обсяг службово-бойового часу особового складу; Q_{max} – максимально можливий в підрозділі обсяг служби; ΔQ – час, на який знижується наявний обсяг службово-бойового часу у зв'язку з недостатнім фінансуванням.

Верхня границя кількості люд.-год, яку підрозділ здатний виділити на виконання СБЗ (Q_{max}), – це максимальна (при повному фінансовому (G_{max}) забезпеченні виконання СБЗ) кількість люд.-год, яку військова частина в змозі виділити для виконання поставлених завдань. Як тільки виникає недофінансування (для всебічного забезпечення), то виникають проблеми, пов'язані із відволіканням особового складу: хвороби особового складу (незабезпечення о/с сезонною формою одягу), відсутність необхідної кількості справної техніки, пального для заправки (прямування особового складу на громадському транспорті до місць несення служби), заробляння коштів і т. д. Ці проблеми знижують рівень усебічного забезпечення СБЗ, що може бути враховано скороченням фактично наявного обсягу служби в/ч.

Методика розрахунку необхідної кількості особового складу (за групами завдань) та обсягу служби частин НГ для виконання СБЗ відома [3]. Перелік завдань НГ і відповідних форм СБД можна розділи-

ти на умовно планові й раптово виниклі. До умовно планових завдань можна віднести завдання СБД, склад яких може бути визначений заздалегідь, наприклад, охорона й оборона важливих державних та інших об'єктів, дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав на території України, охорона громадського порядку й інше.

Заявки на виконання цих завдань надходять завчасно, що дозволяє оцінити необхідний обсяг трудовитрат (обсяг служби), організувати їхню планову підготовку й виконання.

В основі оцінки необхідної чисельності особового складу для виконання завдань СБД НГ покладена ідея розрахунку обсягів необхідних трудовитрат у добу на виконання заздалегідь відомих різнорідних добових завдань кожною військовою частиною i -го типу. Ураховуючи, що у даному випадку чисельність особового складу є величина постійна, розраховуємо загальну кількість люд.-год ($Q_{заг}$):

$$Q_{заг} = nt_{доба}n_{міс} \text{ [люд.-год]}, \quad (3)$$

де $t_{доба}$ – кількість год за добу (24 год); $n_{міс}$ – кількість діб у місяці (30 діб).

Особовий склад, який виконує СБЗ, повинен бути готовим до їхнього виконання фізично і морально, для цього необхідні щорічно виділяти час [4] на заходи: планові відпустки, додаткові відпустки, бойову підготовку і т. д.

Відзначені відволікання особового складу від виконання завдань СБД пов'язані із задоволенням, в основному, соціальних прав (на відпочинок, навчання, лікування й інше) і потреб військовослужбовців і викликають необхідність збільшення кількості особового складу для виконання СБЗ у деяку кількість ($k_{соц}$) разів. Якщо умовно прийняти це число постійним, то такий коефіцієнт можна назвати коефіцієнтом соціальних прав і потреб або скорочено – соціальним коефіцієнтом ($k_{соц}$).

У роботі [3] розрахований соціальний коефіцієнт для типових військових частин.

У розглянутому прикладі максимальна кількість люд.-год (Q_{max}), яку частина в змозі виділити для виконання СБЗ буде дорівнювати

відношенню загальної кількості люд.-год ($Q_{\text{заг}}$) до соціального коефіцієнта ($k_{\text{соц}}$):

$$Q_{\text{max}} = \frac{Q_{\text{заг}}}{k_{\text{соц}}}. \quad (4)$$

У разі використання гіпотези про достатній рівень професійної підготовки особового складу підрозділу показник (2) може бути одночасно використаний для кількісної оцінки потенційної ефективності СБД підрозділу за оцінюваний період.

Зазначений показник (2) відповідає відомим чотирьом вимогам до показників ефективності [3] і при плануванні або апостеріорній оцінці ефективності СБД підрозділу може бути перетворений на показник ефективності СБД, котрий дозволяє відобразити відому вимогу [3] максимального використання службово-бойових можливостей, за яких показник досягає максимального значення:

$$q_{\text{ef}} = \frac{Q_{\text{расн}}}{Q_{\text{max}}}, \quad q_{\text{ef}} \leq 1, \quad (5)$$

де q_{ef} – показник ефективності СБД; $Q_{\text{расн}}$ – планований (або використаний) обсяг служби за оцінюваний період.

Зниження наявного часу (обсягу служби) в (2) можливе одночасно по всіх n напрямках недофінансування, що при першому наближенні дозволяє виконати адитивну оцінку величини ΔQ :

$$\Delta Q = \sum_{i=1}^n \Delta Q_i. \quad (6)$$

У свою чергу недофінансування кожного з n напрямів підготовки та виконання СБЗ викликає різну ступінь зниження обсягу наявного для виконання СБЗ часу, що можна оцінити у вигляді різниці двох величин:

$$\Delta Q_i = Q_{\text{max}} - Q_i(G_i), \quad i = 1, \dots, n; \quad (7)$$

$$G_i = \frac{g_i}{g_{i.\text{необх}}}, \quad i = 1, \dots, n \quad (8)$$

де G_i – відносний обсяг фінансування (за кожним напрямком використання коштів, див. таблицю)

Напрями використання коштів в/ч НГУ

№ з/п	Найменування
1	Код 2000 „Поточні видатки”
2	Код 2100 „Оплата праці і нарахування на заробітну плату”
3	Код 2111 „Заробітна плата”
4	Код 2112 „Грошове забезпечення військовослужбовців ”
...	...
22	Код 3130 „Капітальний ремонт”
23	Інші

$$Q_{\vee}(G_i) = v_{\vee}(G_i)Q_{\max} \text{ (люд.-годин)}, \quad (9)$$

де $Q_{\vee}(G_i)$ (люд.-год) – оцінка наявного обсягу служби при відносному обсязі фінансування G_i ;

$$\Delta Q_i = Q_{\max}(1 - v_i(G_i)); \quad (10)$$

$$v_{\vee}(G_i) = \frac{Q_i(G_i)}{Q_{\max}}, \quad (11)$$

де $v_{\vee}(G_i)$ – відносне зниження обсягу служби при відносному обсязі фінансування G_i ;

$$v_v = k_v G_v + b_v, i = 1, \dots, 23; \quad (12)$$

$$k_v = \frac{1 - \gamma_i}{G_{\max_v} - G_{\min_i}}; \quad (13)$$

$$b_v = \gamma_v - G_{\min_i} \frac{1 - \gamma_i}{G_{\max_i} - G_{\min_i}}; \quad (14)$$

де G_{\max_v} – повний обсяг фінансування i -го напрямку використання коштів; G_{\min_i} – мінімальний обсяг фінансування i -го напрямку використання коштів.

Нижня границя обсягу служби (Q_{\min_v}) може бути оцінена статистичним методом як оцінка математичного сподівання за вибіркою за результатами виконання СБЗ. У цьому випадку коефіцієнт редукції γ_v (14) може бути оцінений:

$$\gamma_V = \frac{Q_{\min V}}{Q_{\max V}}, \quad i = 1, \dots, 23. \quad (15)$$

Показник q відображає (2) вплив фінансового забезпечення на можливість ефективного виконання СБЗ. Границю значення встановленого показника ($q_{вст}$) визначає командир або старший начальник, зважаючи на складності наявних обставин СБЗ.

Критерієм ефективності виконання СБЗ в умовах обмеженого фінансування можна вибрати умову, яка забезпечить найкращий варіант виконання СБЗ не нижче встановленого

$$q_{вст} \leq q, \quad (16)$$

де $q_{вст}$ – встановлений рівень ефективності виконання СБЗ.

Використовуючи подані розрахунки та статистичні дані, наведемо умовний приклад впливу обмеженого фінансування (по пальному і мастильним матеріалам) на ефективність СБЗ в/ч 0000 (оперативного призначення).

За легендою чисельність в/ч 0000 складає 200 в/с. Розраховуємо загальну кількість люд.-год для в/ч:

$$Q_{заг} = nt_{доба}n_{міс} = 200 \cdot 24 \cdot 30 = 144000 \text{ (люд.-год)}.$$

Максимальна кількість люд.-год (Q_{\max}) з урахуванням соціального коефіцієнта ($k_{соц}$) для частини оперативного призначення [3] дорівнює

$$Q_{\max} = \frac{Q_{заг}}{k_{соц}} = \frac{144000}{6,07} = 23723,2 \text{ (люд.-год)}.$$

Особовий склад військової частини залучається до служби з охорони громадського порядку (ОГП). Для цього особовий склад, який залучається до ОГП, повинен здолати певний шлях від пункту постійної дислокації до органу внутрішніх справ (місця проведення інструктажу та підготовки до служби). Відомі два способи подолання цієї відстані: перший – автотранспортом військової частини (за наявності справної техніки та пального і мастильних матеріалів), другий –

“своїм ходом” – особовий склад долає відстань на громадському транспорті або пішки. За статистичними даними [10, 11, 16], кількість особового складу, що виділяється для несення служби з ОГП, становить 100 чоловік ($n_{озн} = 100$); час який витрачається особовим складом для подолання відстані першим способом (автотранспортом частини), дорівнює 15 хв, другим способом (своїм ходом) – 45 хв. Різниця першого і другого способів дорівнює 30 хв, або 0,5 год. Відомо, що стаття 2210, а саме закупівля пального і мастильних матеріалів, профінансована не була (за загальним фондом), тому особовий склад, що залучається до ОГП, долає відстань до органу внутрішніх справ другим способом – “своїм ходом” та додатково витрачає 0,5 год на кожного військовослужбовця. З урахуванням того, що після несення служби з ОГП особовий склад повинен повернутися до пункту постійної дислокації та здолати той самий маршрут, але в зворотний бік, витрачений час на подолання відстані буде подвоєно та дорівнюватиме 1 год ($t_{відст} = 0,5 \times 2 = 1$ год) у день одним військовослужбовцем.

Знайдемо термін, на який знижується наявний обсяг службово-бойового часу (ΔQ) у зв'язку з недостатнім фінансуванням, та наявний у підрозділі обсяг службово-бойового часу ($Q_{расч}$) особового складу:

$$\Delta Q = n_{озн} t_{відст} n_{mic} = 100 \cdot 1 \cdot 30 = 3000 \text{ (люд.-год);}$$

$$Q_{расч} = Q_{max} - \Delta Q = 23723,2 - 3000 = 20723,2 \text{ (люд.-год).}$$

У цьому випадку загальним показником ефективності фінансового забезпечення виконання завдань СБЗ може бути відношення наявного на виконання завдань СБЗ часу до максимально можливого обсягу служби:

$$q = \frac{Q_{расч}}{Q_{max}} = \frac{20723,2}{23723,2} = 0,87.$$

У результаті отримали $q < 1$, що свідчить про те, що обмежене фінансування на пальне і мастильні матеріали впливає на ефективність виконання СБЗ.

Наведений приклад є ілюстративним, таким що демонструє наявність взаємозв'язків рівня фінансового недозабезпечення та службово-бойових можливостей підрозділу, а також можливості вимірювання ступеня впливу рівня фінансового недозабезпечення на службово-бойові можливості підрозділу.

На практиці повна або часткова компенсація навіть наведеного випадку фінансового недозабезпечення може бути здійснена іншим способом, із іншими втратами службово-бойового часу. Тому для практичних цілей розрахунок втрат службово-бойових годин повинен виконуватись за розрахунковою схемою (5-14) після статистичної оцінки величин: $Q_i(G_i)$ (люд.-год) – оцінка наявного обсягу служби за відносного обсягу фінансування та G_i , $v_i(G_i)$ – відносне зниження обсягу служби за відносного обсягу фінансування.

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі. На ілюстративному прикладі показано, що обмеженість фінансування (за наведеним видом матеріального забезпечення) призводить до зниження наявних можливостей, вимірюваних у люд.-год службового часу, за рахунок необхідності “непродуктивної” діяльності особового складу в ході виконання СБЗ. З урахуванням того, що обмеженість фінансування може бути не тільки по пальному і мастильним матеріалам, але й по продовольству, по речовому майну і т. д., та кожний такий елемент буде зменшувати службово-бойові можливості, виникають питання: в оцінці того наскільки таке недофінансування впливає на ефективність виконання СБЗ; як обмежені можливості із заробляння коштів розподілити на заробляння; якою має бути першочерговість залучення отриманих коштів на найважливіші статті фінансування. Для вирішення першого питання – оцінки впливу недофінансування – сформовані показники ефективності фінансового забезпечення та виконання СБЗ частини (підрозділу) НГУ.

Подані розрахункові вирази є моделями і показниками оцінки ефективності фінансового забезпечення та виконання службово-бойових завдань частинами і підрозділами Національної гвардії. Вони відповідають відомим вимогам до показників ефективності [3], а саме відповідають межі і завданням щодо реалізації СБД (становлять кіль-

кісну міру впливу фінансового забезпечення на можливості виконання СБЗ), мають чіткий фізичний смисл, чутливі до значимих дій при організації СБД (нестача продовольства, обмежена кількість пального, наявність речового майна не належної якості тощо). Сформовані показники ефективності та розрахункові вирази створюють умови для подальшого вирішення проблеми вибору оптимальних шляхів залучення додаткових коштів та визначення напрямів їх першочергового застосування.

Список використаної літератури

1. Ющенко В. А. Через нестачу фінансування Українська армія дійшла до критичної межі / В. А. Ющенко [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://ua.korrespondent.net/ukraine/992663-yushchenko-cherez-nestachu-finansuvannya-ukrayinska-armiya-dijshla-do-kritichnoyi-mezhi>
2. Ткач І. Аналіз спроможності фінансової системи держави функціонувати в особливий(кризовий) період: досвід Великої Вітчизняної війни та стан сьогодення [Електронний ресурс] / І. Ткач // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2011. – Вип. 2 (5). – Режим доступу : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2011/11timtss.pdf>
3. Городнов В. П. Математичне моделювання службово-бойових дій Національної гвардії : навч. посібник (для курсантів НАНГ України) / В. П. Городнов. – Харків: Вид. НАНГ України, 2014. – 153 – 157 с.
4. Бабков Ю. П. Показники і критерії оцінювання ефективності застосування угруповань військ (сил) Національної гвардії України [Текст] / Ю. П. Бабков, М. М. Адамчук // Збірник наукових праць Харківського університету Повтряних сил. – 2005. – №2 (43). – С. 13–18.
5. Бабков Ю. П. Методичні основи розрахунку чисельності структурних складових внутрішніх військ МВС України / Ю. П. Бабков, О. М. Попригін // Честь і Закон. – № 1/2002. – С. 20–25 .
6. Про Національну гвардію України [Електронний ресурс] : Закон України від 13.03.2014 / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
7. Семенихін І. М. Організація фінансового забезпечення військ : навчальний посібник. / І. М. Семенихін [за ред. В. Л. Рехтюка]. – К. : НАОУ. – 2004. – 423 с.

8. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 08.07.2010 № 2456-VI/ Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

9. Про затвердження переліку видів господарської діяльності, здійснення якої дозволяється військовим частинам Збройних Сил [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2000 р. № 1171 / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1171-2000-p>

10. Біла книга 2011 : Внутрішні війська МВС України [Електронний ресурс] : Головне управління внутрішніх військ МВС України від 2012 року / Режим доступу : <http://uk.xlibx.com/4yuridicheskie/11131-1-kiiiv-2012-bila-kniga-2011-vnutrishni-viyska-vidannya-bila-kniga-2011-vnutrishni-viyska-mvs-ukraini-pidg.php>

11. Біла книга 2012 : Внутрішні війська МВС України [Електронний ресурс] : Головне управління внутрішніх військ МВС України від 2013 року / Режим доступу : <http://uk.xlibx.com/4yuridicheskie/5711-1-kiiiv-2013-bila-kniga-2012-vnutrishni-viyska-vidannya-bila-kniga-2012-vnutrishni-viyska-mvs-ukraini-pidg.php>

12. Бондаренко О. Г. Методичний підхід до економічної оцінки господарської діяльності військової частини (на прикладі продовольчої служби) [Текст] / О. Г. Бондаренко, В. П. Василенко, Ю. І. Кушнерук // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – Вип. 9 (111). – С. 99–105.

13. Василенко В. П. Застосування методів воєнно-економічного аналізу діяльності продовольчої служби військової частини ВВ МВС України [Текст] / В. П. Василенко, О. Г. Бондаренко, Ю. І. Кушнерук, С. П. Калінін // Честь і закон. – 2010. – № 4. – С. 68–73.

14. Василенко, В. П. Методика оцінювання ефективності утримання об'єктів продовольчої служби військової частини внутрішніх військ МВС України [Текст] / В. П. Василенко, О. Г. Бондаренко, С. О. Каплун // Честь і закон. – 2012. – № 4. – С. 72–77.

15. Про затвердження інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету [Електронний ресурс] : наказ Міністерства фінансів України від 12.03.12 № 333 / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>

16. Біла книга 2008: Внутрішні війська МВС України [Електронний ресурс] : Головне управління внутрішніх військ МВС України від 2009 року / Режим доступу : <http://ascold.org/files/pdf/white-book.pdf>

Стаття надійшла до редакції 12.10.2015.

Городнов В. П., Павленко С. А., Овчаренко В. В. **Выбор показателей эффективности финансового обеспечения и выполнения служебно-боевых задач подразделениями и частями Национальной гвардии**

Представленные расчетные выражения являются моделями и показателями оценки эффективности финансового обеспечения и выполнения служебно-боевых задач частями и подразделениями Национальной гвардии. Они соответствуют известным требованиям к показателям эффективности, а именно соответствуют целям и задачам по реализации СБД (представляют собой количественную меру степени воздействия финансового обеспечения на возможности выполнения СБЗ), имеют ясный физический смысл, чувствительны к значимым действиям при организации СБД (нехватка продовольствия, ограниченное количество горючего, наличие вещевого имущества ненадлежащего качества и т. д.). Сформированные показатели эффективности и расчетные выражения создают условия для дальнейшего решения проблемы выбора оптимальных путей привлечения дополнительных средств и определения направлений их первоочередного применения.

Ключевые слова: *финансовое обеспечение, показатель эффективности финансового обеспечения, общий фонд, специальный фонд.*

Gorodnov V. P., Pavlenko S. O., Ovcharenko V. V. **Choice the indicators of the financial support and execution of service and combat missions by units and subunits of National Guard**

Text annotation: Represented calculating expressions are the models and indicators of effectiveness of the financial support and execution of

service and combat missions by units and subunits of National Guard. They correspond to known requirements for efficiency indicators, namely, they correspond to goals and objectives for the implementation of SCM (represent a quantitative measure of the impact of financial support to the possibility of the SCM), they have a clear physical meaning, they are sensitive to meaningful actions at the SCM organization (food shortages, limited the amount of fuel, availability of ware property not of adequate quality, etc.). Formed efficiency indicators and calculated expressions create conditions to further solving the problem of choice the best ways of additional funds attraction and determination their primary application.

Keywords: *financial security, indicator of the effectiveness of the financial support, the general fund, special fund.*